

Страсбург, 5.7.2016 г.
SWD(2016) 224 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (текст от значение за ЕИП)

{COM(2016) 450 final}
{SWD(2016) 223 final}

Обобщение на оценката на въздействието

Оценка на въздействието на *предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма*

А. Необходимост от действие

Защо? Какъв е разглежданият проблем?

Макар че Директива (ЕС) 2015/849 представлява огромна стъпка напред за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма в ЕС, неотдавнашните терористични атаки и разкритията относно някои слабости в глобалната финансова система („документите от Панама“) показват, че са необходими допълнителни стъпки за подобряване на тази рамка. В това отношение трябва да бъдат решени пет проблема, свързани с финансирането на тероризма:

- (1) неясни и некоординирани изисквания за комплексна проверка на клиента, които водят до не толкова ефективно наблюдение на съмнителни сделки, включващи високорискови трети държави;
- (2) съмнителните сделки, извършвани посредством виртуални валути, не се наблюдават в достатъчна степен от органите;
- (3) недостатъчни мерки за ограничаване на рисковете, свързани с анонимни предплатени инструменти;
- (4) ограничения при осигуряване на своевременно достъп на звената за финансово разузнаване (ЗФР) до информация, съхранявана от задължени субекти, и обмен на такава информация;
- (5) ЗФР не разполагат с достъп до информация относно самоличността на титулярите на банкови и платежни сметки или получават достъп до такава информация със закъснение.

Предложените изменения също служат за решаване на проблеми, свързани с липсата на достъп до актуална информация относно действителните собственици (ДС) във връзка с корпоративни и правни форми.

Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?

Очаква се предложените изменения да осигурят повече прозрачност и да подпомогнат компетентните органи ефективно да разкриват потоци за финансиране на престъпни и терористични дейности. Измененията следва а) да гарантират повече правна сигурност за задължените субекти по отношение на мерките за разширена комплексна проверка на клиента, които трябва да се прилагат по отношение на високорискови трети държави, б) да подобрят разкриването на съмнителни сделки с виртуални валути; в) да намалят злоупотребите с анонимни предплатени инструменти; г) да подобрят достъпа на ЗФР до информация, съхранявана от задължени субекти, и обмена на такава информация; д) да гарантират бърз достъп до съответната информация относно самоличността на титуляри на банкови и платежни сметки с цел предотвратяване и разкриване на сделки, свързани с изпиране на пари и финансиране на тероризма, и е) да повишат прозрачността във връзка с действителните собственици на корпоративни и правни форми.

Каква е добавената стойност от действие на равнището на ЕС?

Настоящата инициатива цели да осигури хармонизиран подход за бързо укрепване на съществуващата рамка на ЕС за предотвратяване на изпирането на пари. Престъпниците и терористите могат да се възползват от липсата на ефективна превантивна правна рамка в една държава членка и това да доведе до неблагоприятни последици в друга държава членка. Поради това е важно да се въведе хармонизирана рамка на равнището на ЕС.

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти на политика бяха разгледани? Има ли предпочитан вариант? Защо?

Комисията проучи незаконодателни варианти, като например изготвяне на „най-добри практики“ за преодоляване на практическите пречки, установени в рамките на текущ преглед, и препоръки за държавите членки (въз основа на принципа „изпълнение или обяснение“). При все това тези варианти следва да допълват, а не да заменят законодателните действия.

Беше проучена широка гама от регулаторни варианти за решаване на установените проблеми. Предпочитаните варианти в съответните области са подбрани така, че да се установи баланс между постигането на целите и евентуалните неблагоприятни ефекти по отношение на пазарните участници, и по-специално разходите за постигане на съответствие. Този вариант включва: i) задължителен списък с мерки за разширена комплексна проверка на клиента, които следва да се прилагат от задължените субекти, в съчетание с примерен списък с ответни мерки, ii) включване на платформите за обмен на виртуални валути и доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, в приложното поле на Директивата в съчетание със създаване на система за доброволно самостоятелно идентифициране на ползвателите на виртуални валути, iii) отмяна на анонимността за онлайн използване на презаредими и непрезаредими предплатени карти и намаляване на настоящия праг за анонимни предплатени карти, когато се използват чрез присъствие на място (от 250 EUR на 150 EUR), iv) поясняване на правните задължения на ЗФР по отношение на техния достъп до информация, съхранявана от задължените субекти, и обмена на такава информация, v) автоматизиран централен механизъм на национално равнище, който позволява идентифициране на банкови и платежни сметки, и vi) мерки за подобряване на прозрачността и достъпа до информацията относно действителните собственици на корпоративни и правни форми.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

Предпочетените варианти ще осигурят повече прозрачност и ще подпомогнат компетентните органи ефективно да разкриват потоци за финансиране на престъпни и терористични дейности, и по-специално:

- ще подобрят правната сигурност за задължените субекти по отношение на клиенти във високорискови трети държави;
- ще преодолееят проблеми, свързани с прозрачността, и ограничаване на анонимността за някои определени платежни инструменти (като се запазват ползите, осигурявани от нормалното използване на тези инструменти),
- ще осигурят възможност на ЗФР да имат достъп до повече информация от задължените субекти, както и бърз достъп до информация за идентифициране на титулярите на банкови и платежни сметки, като така се избягват тромавите бланкетни искания,
- ще подобрят достъпа на публичните органи до информацията относно действителните собственици, като така се подобрява прозрачността на правните форми и корпоративните структури.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Разходите, свързани с предложените изменения, се различават значително между отделните предложения. Предложената разпоредба за подобряване на разкриването на съмнителни сделки с виртуални валути и повишаване на прозрачността на такива сделки ще генерира разходи в размер на приблизително 10 EUR на клиент.

Разходите (например за създаване на автоматизирани централни регистри или електронни системи за извличане на данни) ще зависят от модела (еднократните разходи ще бъдат в диапазона 175 000—1 200 000 EUR) и трябва да се разглеждат в цялостния контекст за постигане на по-голяма прозрачност и по-бързо и точно разкриване на случаи на изпиране на пари и финансиране на тероризма. Отмяната или ограничаването на анонимността на предплатените карти предполага определени разходи, свързани със спазването на задълженията съгласно Директивата. При все това повечето лица, които издават предплатени карти, издават и неанонимни предплатени карти и поради това вече разполагат с необходимия персонал и информационни системи за спазване на тези задължения.

Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?

Някои предприятия, например платформите за обмен на виртуални валути и доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, ще попаднат в приложното поле на Директивата, което ще генерира определени разходи, тъй като ще ги постави под режим на надзор. Отмяната или ограничаването на анонимността на предплатените карти също предполага определени разходи.

Ще има ли значително отражение върху националните бюджети и администрации?

Що се отнася до националните администрации, ще бъдат генерирани разходи за създаване на автоматизирани централни регистри или електронни системи за извличане на данни. Разходите ще

зависят от модела — въз основа на информация от 5 държави членки еднократните разходи за тези инструменти са в диапазона 175 000—1 200 000 EUR, а периодичните годишни разходи ще бъдат между 3000 и 600 000 EUR.

Ще има ли други значими въздействия?

Не.

Г. Последващи действия

Кога ще бъде следващото преразглеждане на политиката?

Две до четири години след приемането на Директива (ЕС) 2015/849 (т.е. 26 юни 2019 г. — 26 юни 2021 г.).